

ПРОМИСЛОВИЙ ЗРАЗОК ЯК ОБ'ЄКТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Верютіна А.О., Аврамова О.Є.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Правова охорона об'єктів художньо дизайнерського мистецтва здійснюється за допомогою правового інституту - промислового зразка. Цей об'єкт інноваційної власності є достатньо поширений і тому постійне оновлення правової охорони цього об'єкту є актуальною тематикою.

Промисловий зразок - це результат творчої діяльності людини в галузі художнього конструювання, який визначає зовнішній вигляд виробу. Промисловий зразок може бути форма, малюнок, розфарбування або їх поєднання. При цьому промисловий зразок може бути цілий єдиний виріб або його частина, комплект (набір) виробу, варіант виробу. У вигляді промислового зразка можуть реєструватися товари, які виготовляють промисловим способом. Промислові зразки варто відрізнити від подібних об'єктів інтелектуальної власності таких, як: корисні моделі, об'ємні товарні знаки і товари декоративного-прикладного мистецтва. Промисловий зразок може бути визнаний і об'ємною торгівельною маркою (флакон для духів). Вибір форми правової охорони об'єкту належить заявнику, але ж не виключна й одночасна охорона, як промислового зразка, так і торговельною маркою. У більшості країн, в тому числі і в Україні, для надання охорони відповідно до законодавства про промислові зразки промисловий зразок необхідно зареєструвати.

Таким чином слід зазначити, що на теперішній час в світі не існує єдиної точки зору щодо правової охорони промислових зразків, що відрізняє їх від інших об'єктів права інтелектуальної власності (патентного та авторського права, права товарних знаків). Проблема правової охорони промислових зразків обумовлена подвійністю їх природи. Поєднуючи елементи мистецтва і промисловості, промисловий зразок знаходиться під впливом двох правових режимів авторсько-правового та права промислової власності. З одного боку, виходячи з естетичної суті промислових зразків, доцільна їх охорона нормами авторського права як художніх творів. З іншого,- необхідність реалізації в промисловому серійному виробництві, потребує більш надійної правової охорони, заснованої на принципах права промислової власності.